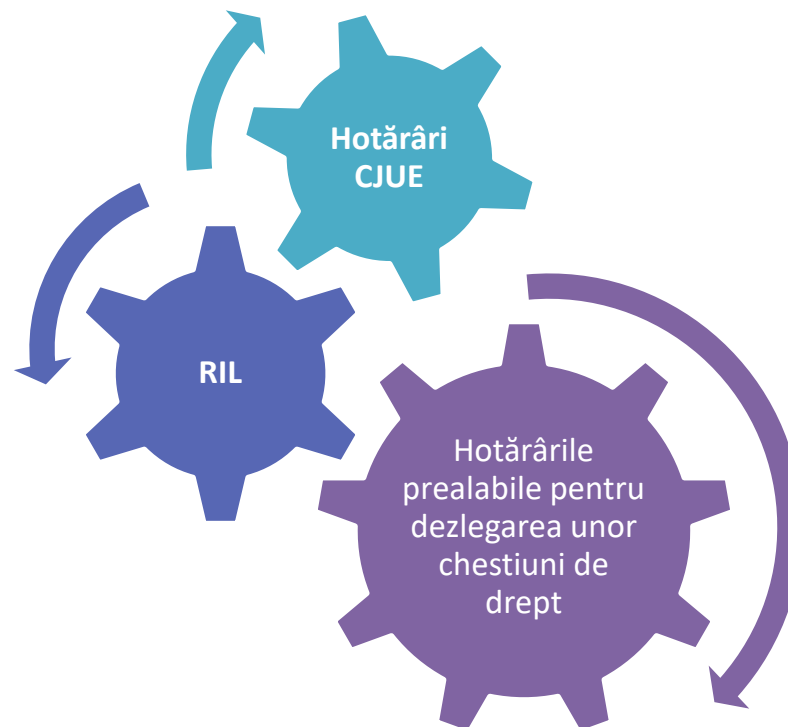

Uniformizarea practicii judiciare în domeniul bacar

Noiembrie 2019

Considerații preliminare

Uniformizarea practicii judiciare este un proces continuu.

Interpretarea noțiunii de consumator în domeniul bancar

Calitatea de consumator

- două elemente esențiale: persoana fizică, independent de orice activitate profesională
- întinderea în timp a calității de consumator;
- Concluziile AG în cauza CJUE C-110/14, Costea v. Volksbank: „contururile specifice ale noțiunii de consumator nu sunt trasate în dreptul primar al UE și noțiunea este una operațională și dinamică, definită prin raportare la conținutul fiecărui act legislativ în cauză.”
- CCR, Decizia nr. 525/2018.

Particularitățile sancțiunii în cazul clauzelor abuzive

- Nulitatea absolută
- Nulitatea virtuală
- Inopozabilitatea
- Ineficacitatea

Interpretarea diferită a mecanismului de determinare a unei clauze abuzive

- etapele analizei clauzelor din perspectiva art.4 din Legea nr.193/2000;
- noțiuni utilizate de textul legal, respectiv: „prețul contractului”, „obiect principal al contractului”, „clauze exprimate într-un limbaj ușor inteligibil”;
- principiul forței obligatorii a contractelor;
- principiul nominalismului monetar;
- lipsa detalierii scopului perceperii comisioanelor, respectiv lipsa indicării prestațiilor/activităților efectuate de instituția de credit în contrapartida comisioanelor percepute.

Intervenția instanței în contractele de credit încheiate cu consumatorii?

- **Decizia ICCJ nr.76 din 25.01.2017:** instanța de judecată nu poate să modifice criteriile de calcul al dobânzii contractuale abuzive (teoria impreviziunii)
- **C-618/10,** Banco Espanol de Credito SA v. Joaquin Calderon Camino
- **C-260/18,** Kamil Dziubak și Justyna Dziubak/Raiffeisen Bank International, AG: „în contractele de împrumut indexat într-o monedă străină, încheiate în Polonia, clauzele abuzive referitoare la diferența de curs valutar nu pot fi înlocuite cu dispoziții generale ale dreptului civil polonez”.

Practica judiciară neuniformă în domeniul executării silite (1)

- Caracterul de titlu executoriu al contractelor de furnizare de servicii financiare încheiate la distanță conform OG nr.85/2004
- **ÎCCJ:** „contractul privind serviciile financiare încheiat la distanță în conformitate cu dispozițiile art. 8 din OG nr. 85/2004 privind protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare constituie titlu executoriu în lipsa semnăturii olografe sau a semnăturii electronice extinse, *cu excepția situației în care părțile impun semnătura drept condiție de validitate a contractului din art.5 din Legea nr.455/2001*”.

Practica judiciară neuniformă în domeniul executării silite (2)

- **Termenul de prescripție aplicabil în cazul acțiunii ipotecare:**

3 ani vs 10 ani

- **Caracterul accesoriu al ipotecii:** decizia ÎCCJ nr.60/2017: „este posibilă executarea silită a unei creanțe garantate printr-un contract de ipotecă valabil încheiat, ce constituie titlu executoriu, chiar dacă dreptul de creanță însuși nu este constatat printr-un înscris care să constituie, potrivit dispozițiilor legale, titlu executoriu”.

Modificările aduse de OUG nr.88/2018

- Ultimele modificări aduse legii insolvenței pun în discuție principii clasice ale procedurii insolvenței: principiul concursualismului și asigurarea unui tratament egal al creditorilor de același rang
- art.143 din Legea nr.85/2014: „(...) pentru datoriile acumulate în perioada procedurii de insolvență care au vechime mai mare de 60 de zile se poate începe executarea silită”
- problema bunurilor din patrimoniul debitorului insolvent care pot face obiectul acestor executări silite

INSOLVENT

Concluzii

- uniformizarea practicii judiciare reprezintă atât o necesitate, cât și un remediu
- stabilirea unor linii directoare clare de interpretare a legislației reprezintă premiza unui sistem de justiție transparent în care justițiabilul ajunge să se bucure de o legislație accesibilă și previzibilă

Alexandru Păunescu, Director Direcția Juridică

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

www.bnr.ro